

TURECKO 2004

Opět mě přivítala letištní hala v Ruzyni, tentokrát však tichá. Davy lidí se netísnily u odbavovací překážky. Zřejmě proto, že po půlnoci létá velmi málo letadel a jsou to všechno chartery. Můj charter míří do Istanbulu. Po půl roce opět ucítím vůni Orientu, tu příjemnou vůni koření, kávy a voňavých vodních dýmek.

Po nudných dvou hodinách se ocitám u bran voňavého Orientu, procházím kontrolou a z plna plic nabírám do nosu... To ne, takhle přece Orient nevoní, to je horší než stará Avie. Ano, vytouženou vůni Orientu jsem vyměnil za zplodiny nafty. Na letišti měním konvertibilní měny na nekonvertibilní turecké liry. Jirka nás upozorňuje na to, že to bude na dlouhou dobu jediná možná výměna, neboť právě začal nejdůležitější muslimský svátek Kurban Bayram.

Jedná se o islámskou obětní slavnost. Každá rodina, která si to může dovolit, zabije rituálně ovci. Nejlépe před vlastním domem. Nevypadá to tak hrozně, jak se na první čtení může zdát. Pokud vydržíte před Vánoce prodeje kaprů, tak bez problému můžete navštívit Turecko o Kurban Bayramu.

Jirka je náš český průvodce a k němu ještě návdavkem dostáváme tureckou průvodkyni jménem Filiz, tureckého řidiče Murada a jeden zánovní malý minibus. Je nás dohromady 16 a vtěsnáme se.

Hned po příletu se nalodíme do minibusu a vyrážíme směr Ankara. Připojil se k nám jeden člověk ve svetru Spojených národů a hovořil česky. Neměli jsme možnost se ho zeptat, kdo je, neboť se choval velmi samozřejmě.

Ankara leží na Anatolijské náhorní plošině, která zaujímá skoro celou asijskou část Turecka. Tato plošina je ve výšce okolo 1 kilometru nad mořem. Většina z nás dospívá noční let, ale zpomalení našeho autobusu ze 110 na 30 km/h nás probudilo. To jsme právě šplhali do horského sedla v nadmořské výšce 1520 metrů nad mořem a kolem nás byl všude sníh, vyjma silnice. No co se dá dělat, těšil jsem se do tepla a venku je těsně nad nulou, aspoň v to doufám, že nemrzne. Odpoledne jsme dorazili do Ankary a zajeli na kopec k archeologickému muzeu Anatolijských civilizací. Měli jsme ho naplánované na zítra, ale zítra je přece pondělí a to je v muzeích zavřeno.

Turecko je muslimskou zemí, ale náboženství je odloučeno od státu. První turecký prezident Mustafa Kemal Atatürk se snažil přiblížit Turecko k Evropě, a proto se v Turecku píše latinkou, v pátek je pracovní den a volné dny jsou sobota a neděle.

Před muzeem náš neznámý vystoupil a podivoval se, že jsme tak dlouho jeli. Myslel si, že letiště je u města, vysvětlili jsme mu, že jsme v Ankaře, on jen spráskl ruce a říkal, že potřeboval se dostat z letiště do centra Istanbulu, no moc jsme mu asi nepomohli. Když jsme mu ještě návdavkem řekli, že do Istanbulu dorazíme za 8 dní, odkvačil velkou rychlostí pryč. Od té doby jsme o něm neslyšeli a ani jsme ho neviděli.

Za to jsme se mohli pod odborným výkladem Filiz obdivovat pravěkým a středověkým nálezům na území Turecka. Výhodou muzea bylo, že v něm bylo o pár stupňů tepleji než venku.

Po muzeu nás Jirka vzal na prohlídku pevnosti a přilehlého okolí, což je střed staré Ankary. Filiz to moc příjemné nebylo. Za chvíli jsme pochopili proč. Centrum staré Ankary

není výstavní, připomínalo mi to jihoamerické slumy. Polorozpadlé chatrče, ze zdí čouhají trubky místo komínů, neexistuje svoz odpadků. Odpadky se řeší tím, že se sypou za barák. Paradoxem bylo, že i na chatrčích trčely satelitní antény. A v tom lidé podřezávali ovce. Holt Asie. Neumím si představit, že by na Malé Straně probíhala zabíjačka. Možná je to chyba, kdo ví. Mě to nepohoršovalo, jsem rád, že jsem viděl něco jiného. Viděl jsem vstřícné lidi, kteří slavnost berou vážně se vši důstojností, která k tomu patří. A hlavně viděl jsem tam děti, mnoho dětí. Turecko asi nebude mít problém s důchodovou reformou. No vlastně ono nemá ještě vytvořenou sociální síť. Důchod snad dostávají jen státní zaměstnanci.

Potom jsme si udělali okružní jízdu výstavní Ankarou, byly to moderní čtvrtě, kde sídlí banky, zastupitelské úřady a administrativa. To už bylo velkoměsto, které bylo neosobní.

Skvostem Ankary je nově vyhlížející mešita. To je normální, že všude v Turecku narazíte na mešity, je jich mnohem více než kostelů. Tato byla opravdu moderní, neboť aby si na sebe vydělala, byl v jejích podzemních prostorech zřízen hypermarket.

To už se však večer nachýlil a my jsme začali hledat hotel. Hotel jsme našli skoro napoprvé a byli jsme rádi, že konečně jsme na pokojích, kde je horká sprcha a příjemná postel zvoucí ke spánku.

Druhý den nás čekala prohlídka mauzolea prvního tureckého prezidenta. Hotel byl nedaleko, takže jsme na devátou byli před branou. Na bráně byli po zuby ozbrojení chlápci, ti jsou ale v Turecku vidět na každém kroku. Armáda má faktickou moc, i když je zde vláda i parlament, a už přes 20 let nebyl státní převrat. V 9.00 nás dovnitř nepustili, ale až v 9.05; proč, to jsme netušili.

Museli jsme všichni z autobusu vystoupit a projít detekčním rámem, autobus projel závorou a my opět nastoupili. Nikdo z nás to nepochopil, neboť všechny věci zůstaly

v autobusu. Ale proč to chápat? Jsme přece v Turecku! Prohlídka mauzolea byla zajímavá, ale na náš vkus příliš dlouhá a nezajímavá. Filiz se rozněžňovala nad novou expozicí z národně osvobozovacích válek. Nám to bohužel připomínalo dobu socialistického realismu. Nechci snižovat důstojnost a ani zásluhy prvního prezidenta, určitě pro Turecko udělal mnoho. Jen mě tak napadá, zda by toto chtěl. Zda by chtěl mít všude sochy, být na všech tureckých bankovkách.

V obchodě se suvenýry neměly pohledy, což mě trochu zarazilo, ale za to jsem si mohl koupit puzzle s výjevy bitev či s prvním tureckým prezidentem.

Na mauzoleum jsme měli maximálně hodinku, tak po dvou hodinách jsme se mohli ještě podívat na slavnostní střídání stráže. Mauzoleum hlídají vojáci pozemních a leteckých sil. Pozemní mají zelené uniformy a letci modré.

Takže po dvou a půl hodinách opouštíme mauzoleum i Ankaru a já nemám pohled Ankary.

Naštěstí zastavujeme na oběd v motorestu, a tam mají koutek s pohlednicemi a já mám možnost zbavit se prvních sta tisíců. V Turecku jsou ceny většinou ve sto tisících a miliónech. Takže každý má možnost se tu cítit jako milionář a milióny utrácet plnými hrstmi.

Je trochu problém se v bankovkách zorientovat, neboť lícová strana je stejná. Bodře se na vás usmívá Mustafa Kemal. Všude samé nuly, tak je velmi jednoduché si splést 5 miliónů s 500 tisíci. Já bankovky rozlišoval podle barvy.

Anatolijská náhorní plošina je nezáživná, asi jako všechny náhorní plošiny. Je to rovina a jen občas v dálce vykouknou nějaké zasněžené kopečky. Vesnice jsou neupravené. Po zvěři žádné památky, jen občas je možné zahlédnout straku. Ani stromy tam nejsou, je to taková samotná pustá krajina.

Míříme na jih a k večeru vjíždíme do města Konya. Konya je bývalé hlavní město Seldžucké říše, která se na území Turecka rozkládala ve středověku.

Na večeri je ještě brzo a tak se jdeme projít do centra. Zamíříme do mešity a získáváme od Filiz a Jirky (Filiz je víc snaživá, v tom horším smyslu) informace o mešitách a jejich výzdobě. Novinkou pro mne je, že islám za své proroky, vedle Mohameda, považuje také Adama, Davida, Ježíše.

Poté procházíme po hlavní třídě a zjišťujeme, že na Kurban Bayram mají obchodníci opravdu zavřeno, jen pár restaurací je otevřeno a mně se podařilo koupit i pohledy. Večer je chci napsat a zjišťuji, že pohledy Ankary jsem nechal v autobusu, tak napíšu alespoň těch pár, co jsem večer koupil a můžu jít klidně spát. No i když noc zrovna klidná nebude.

Ráno jsme se probudili s hroznou zvěstí. Nedaleko od nás spadl dům, jak se později dovídám, tato zpráva se stala agenturní a oběhla celý svět. Naštěstí my jsme všichni v pořádku. Po ránu jsme se vypravili na archeologické naleziště vzdálené od Konye 50 kilometrů. Byla to díra v zemi, chodby tak a tak. Moc mě to nebralo, spíš jsem si vzpomněl na postavu kapitána Exnera, který často vyšetřoval zločiny na archeologických lokalitách.

Pak jsme se vrátili do města a prohlédli si Velkou Karatayovu medresu. Medresa je církevní škola. V této medrese se učili výrobě dlaždiček, a proto je tu dnes umístěno muzeum keramiky.

cítím se přítomný. Proto fotografie vnitřku kláštera je přejetá z propagačních materiálů a nejsou na ní zástupy věřících.

Dále jsme se mohli podívat na dervíše, ale to spíš už je muzeální záležitost, neboť Atatürk tento řád zrušil kvůli jeho nadměrnému bohatství.

A už jsme se nezadržitelně blížili k největšímu skvostu Konye – klášteru Mevlana. V tomto klášteře se chlapci učili Mevlanovu učení a stávali se z nich derviši. Dnes je to muzeum s mauzoleem, kde jsou sarkofágy s významnými představiteli kláštera včetně zakladatele Mevlany.

K sarkofágům je přístup bez obuvi, stejně tak jako do mešit. Před hrobkou Mevlany stojí zástupy věřících. Nikdo však neprovádí obvyklou proceduru muslimského modlení, tj. klekání a dotýkání se čelem země. Vyznavači Mevlanova učení stojí se sklopenou hlavou, ruce jsou mírně od těla dlaněmi nahoru a takto se modlí. Před sarkofágem by se spiritualita mohla krájet nožem, tak je tam fyzicky přítomna. Prostor je pohroužen do šera a jen zlaté zdobení září do prostoru.

Musím přiznat, že mi focení s bleskem v tuto chvíli vadí a ruší mě při rozjímání. Ne že bych se modlil, nejsem muslimského vyznání, ale okamžik místa a času mě uchvátil,

Z Konye se vydáváme na západ ke krasovému skvostu Pamukkale, které je pod ochranou UNESCO. Cesta vede přes hory a do Pamukkale dorážíme navečer. Už je po západu slunce, já se snažím dělat problémy a chci vyměnit pokoj, neboť mi neteče teplá voda. A to bych se rád po té osmihodinové jízdě vysprchoval. Vyplatilo se mi stěžovat si, neboť dostávám prominentní pokoj s televizorem a hlavně teplou vodou. Po večeri dochází ke sblížení mezi námi a začíná de facto nevázaná spontánní zábava a radost. Samozřejmě že se o zábavu starám já svými glosami a našel jsem tam vynikajícího přihrávače Dušana. Takže po chvíli není poznat, kdo nahrává a kdo smečuje. A je fajn, že k tomuto sblížení došlo, neboť od té chvíle se cítím velmi dobře.

Byli tam Plzeňáci, kteří tvořili jádro a navzájem se znali a nás pak přivzali, a tím se atmosféra velmi uvolnila. Myslím si, že vše začala Verunka, která mi nabídla tykání první. Já měl problémy s pokojem, takže jsem se večerní procházky k nasvícenému krasovému útvaru neúčastnil.

Ráno jsme vyrazili nahoru k světovému unikátu. Nejdřív jsme zajeli k menšímu železitému vřídlu, kde okolní hornina je

zbarvena do červena díky přítomnosti železa v horké minerální vodě, která zde vyvěrá. Je to pěkné, ale ta hlavní atrakce mě láká víc. Jenže než se dostaneme k hlavním vřídům, musím se prokousat starými římskými lázněmi Hierapolis, které vznikly u zřidel, a velmi dobře zachovalou nekropolí. Nekropole je město mrtvých, dnes bychom řekli hřbitov. Procházím se po kolonádě a představuji si rušný život za dob Říma.

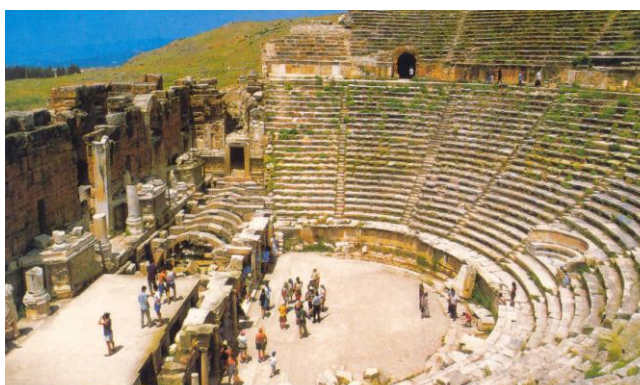

Přes nezachovalost celku mě ta dávná historie něčím vzrušuje a představy pulsujícího života mi nádherně oživují starý kámen. A to nejhezčí, a pro mne

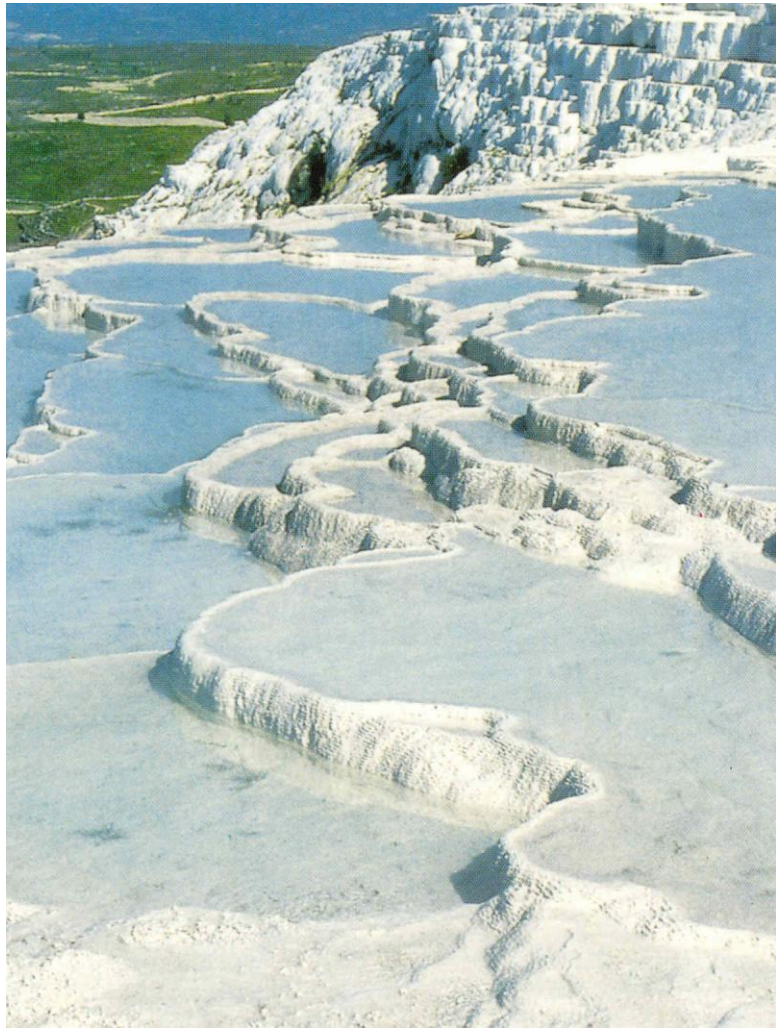
nejzajímavější, je přede mnou. Je to římský amfiteátr. Hned zkusíme jeho akustiku, sedáme si do významné lóže pro imperátora, a vystoupáme do nejvyšší řady divadla.

Tady začíná krize s Filiz. Neboť Filiz se cítí neukojená, co se předávání informací týká. Lidově řečeno Jirka nám vše poví, neboť je znalcem tureckých poměrů a historie, a z Filiz se stává nákupčí lístků, tato role se jí však nelíbí

a ostře se začíná vyhraňovat, a v tu chvíli se ocitá na konci našich zájmů. Co je jí platné, že umí cizí jazyky, zná historii i dějiny umění, když neumí jednat s lidmi? Přesto nám to nemůže zkalit dojem o Turecku a zkazit náladu, i když je to nepříjemné.

Stojím na vápencové terase a koukám se na přírodní dědictví, je mi z toho trochu smutno, neboť je málo vody. Přesto pohled je to pěkný, kdyby se ještě zvedla mlha, mohli bychom přehlédnout celé údolí. Turci byli nuceni na terase zbourat hotely, zbyl tam jen jeden na památku, avšak ubytování v něm není možné. Když byly hotely odstraněné, došlo k zápisu do UNESCO. Stejně však je termální voda odváděna do hotelů pod terasou, kde se člověk může koupat. No ale ne v únoru! Myslím si, že Turci budou muset regulovat odebíranou vodu, neboť pokud potoče málo vody přes terasu, bude uvadat krásu krasu.

Po zhlédnutí této krásy míříme opět na západ, a to už k moři, čeká nás už i sestup z náhorní plošiny. To znamená, že se ohřejeme a teploty lehce nad nulou vyměníme za teploty lehce nad 15 °C.

Cestou se ještě zastavujeme v podniku na výrobu koberců, úlitba Turecku. Koberce dělají hezké, ale devizový příslib je omezený. Dostáváme raki, což je rakije s chutí anýzu. Když mi podávají skleničku, která obsahuje mléčnou neprůhlednou tekutinu pochybuji, ale po ochutnání je mi to hned jasné. Vypadá to ještě dobře, chutná to daleko hůř.

Večer přijíždíme k moři do Kuşadası, kde máme nejlepší hotel a nejlepší večeři celého okruhu. Ráno se zastavíme u moře, sledujeme v dálce ostrov Samos a dovídáme se (samozřejmě od Jirky), že jméno města je odvozeno od názvu Ptačího ostrova. Ostrov už není

ostrovem, neb je spojen s pevninou betonovou hrází. Přesto ptáků je na něm dostatek a podmalovávají svým zpěvem atmosféru poklidného ostrova se starobylou pevností.

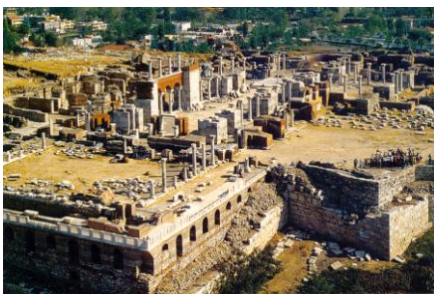
To však už opouštíme Kuşadası a míříme k jednomu ze sedmi divů světa – k Artemidinu chrámu v Efesu. Z Artemidina chrámu toho moc nezbylo, pouze jeden sloup, osamoceně stojí

uprostřed louky s jezírkem. Život tu však jde dál, nezastavil se s oním ničivým požárem, který tento chrám zlikvidoval. Na tomto osamoceném sloupu je čapí hnízdo a čapí rodinka zde vyvádí své potomstvo. Efes, jako město, zanikl díky řece, která zanesla ústí a moře se tím dostalo 5 kilometrů od města. Efes jsou už jen památky a vykopávky a je předměstím

Selčuku.

V Selčuku je bazilika sv. Jana, ke které se krátkou procházkou od Artemidina chrámu chceme dostat. Jenže ouha, cestička nás přivádí k plotu s ostnatým drátem a vrata jsou zamčená řetězem. I Jirka je zmaten, neboť dle jeho slov loni byl přístup do města volný. Shazuji ze sebe bundu a požárnickým způsobem zdolávám vrata. Zatím Dušan se snaží uvolnit pletivo a tak vznikly dvě trasy za plot. Jedna přelézavá a druhá podlézavá. Jsem rád, že jsem po dlouhé době mohl uplatnit to, co mě v Pionýru naučili, totiž zdolávání vrat poměrně jednoduchým způsobem. Vyskočit na vrata, horní polovinu těla ohnout přes, rukama se chytit na druhé straně a švihem dostat i nohy na druhou stranu. Dostavuje se uspokojení, neboť i s břichem jsem toho ještě schopen.

U baziliky sv. Jana dostáváme na vybranou, buď si prohlédneme baziliku anebo zavítáme na Slavičí vrch, kde pobývala na stará kolena Marie bohorodička. Vyberáme si Slavičí vrch. Slavičí vrch je poutním místem, avšak Turci z toho udělali byznys. Vstup je poměrně drahý a vše co je tam k mání, je křesťanský kostelík. Toto poutní místo mi něčím připomnělo Medžugorje v Bosně a Hercegovině. Bylo to asi geniem loci. I tady je totiž možné vést bohoslužbu ve svém jazyce, ale není to tak turisticky hojně navštěvované místo jako v Hercegovině. Na kopci byl nádherný klid, sice ptáci zpívali do toho božského ticha, ale ani jeden z nich nebyl slavík.

Sjíždíme dolů do Efesu, Filiz stále nemluví, ale kupuje nám vstupenky do areálu a po zbylé tři hodiny, které mezi vykopávkami trávíme, nám ostentativně dává najevo, že k nám nepatří.

Jirka měl vynikající nápad, začneme horním městem a pak z kopečka se dostaneme k přístavu, samozřejmě se to dá chodit i obráceně. Ještě před branou do Efesu se zastavujeme u hrobu apoštola Lukáše a pak už procházíme Magnésijskou branou do města Efesu. Začali

jsme malým divadlem – ódeionem. Efes byl velmi zajímavým městem, a je opravdu na co se dívat. Efes patří k nejzachovalejším antickým městům na světě. Nepamatuji si názvy všech pamětihodností města.

Scházíme kolonádou do centrální části města, kde stávala radnice, Trajánova studna a lázně Scholastiky. Jde o římské lázně, které připomínají současnou parní lázeň, místnosti byly oddělené, zvlášť pro muže a zvlášť pro ženy. Dokonce navštívujeme i latríny a na chvílku zde posedíme.

Latríny jsou kamenné s otvory, které jsou zajímavě vytvarované, nejen že jsou vytvarované, jak je zapotřebí, ale ještě z boku mají vydlabaný otvor. No říkám si, že staří antičtí muži museli být chlapi s velkým ch, ale důvod je jiný. Před špičkami noh je v zemi žlábek, kterým proudila voda, no a oni se naklonili, rukou vodu nabrali a právě tím bočním otvorem se rukou dostali tam, kde se potřebovali opláchnout, takový ruční bidet.

Ale to už jsem v dolním městě a obdivuji nádherně zrekonstruované průčelí Celsovy knihovny. Neplést, prosím, s Celsiem! Verunka zde zachraňuje naši cest a odpovídá studentce do ankety o návštěvnosti Efesu. To zabírá asi deset minut a hned poté vyrazíme do nevěstince. Nevěstinec už je nefunkční a hlavně prázdný, takže nemůžu dát svědectví o čarokrásných a vše umějících antických erosenkách. No a po kultuře těla si i duše a duch žádá svého. Ocitám se uprostřed řeckého

divadla, není tak zachovalé jako v Hierapoli, ale je obrovské, bohužel na programu nebyla žádná antická tragédie, tak se odebíráme do autobusu, abychom opustili město Efes a přes město Izmir dojeli v pozdních hodinách do Bursy.

Izmir objíždíme po okruhu, ale i z té dálky je vidět, že je to město průmyslové, zabývající se zpracováním ropy. Jirka upozorňuje řidiče Murada, že jede jako s hnojem a ptá se, proč mu klesá rychlost do kopce na nepřijatelných 25 až 30 km/h? Murad to tedy našlápne a my se před půlnocí dostáváme do Bursy. Je fakt, že Murad nedbá tureckých dopravních předpisů a málem to s námi napasuje do městského autobusu v Burse. I Jirka vykřikne: „Brzdi, vole!“ Kupodivu Murad rozumí a jen tak-tak zastaví.

Ráno se probouzíme do mlhou zahalené Bursy. Zjišťujeme, že s mlhou je spojen i smog. Přetěžko se dýchá. Přesto Bursa patří ke sportovním střediskům, neboť leží pod horami, a je zde hlavní lyžařský areál. Nutno však podotknout, že lyžování není rozšířený sport, a že výbava je zde velmi ale opravdu velmi drahá. Holt opět se dostávám k tomu, že zde vše stojí nekřesťanské peníze, inu muslimská země.

V Burse zavítáme do Zelené mešity, ta je pozoruhodná vstupní branou, kterou zdobí kamenná krajka. Je pátek, muslimská neděle. Asi to na Filiz zapůsobilo a uprostřed sešeřelé mešity nám vypráví o Koránu a islámu. Třebaže islám zakazuje zpodobňovat lidské či zvířecí motivy, přesto nebo právě proto, jeho výzdoba je umělecky na výši. Převládají ornamenty, květinové písmo a za ozdobu slouží i písmo z Koránu. Hned vedle Zelené mešity je Zelené mauzoleum, které bylo postaveno pro sultána Mehmeda I. Zelenému mauzoleu dominuje jeho sarkofág.

Blíží se k poledni a začíná nejdůležitější bohoslužba celého týdne. Přemístíme se k Velké mešitě, dovnitř se však nedostaneme, neboť je plná věřících. Tak máme hodinku na prohlídku bazaru. Bazary znám z jiných zemí a i z Istanbulu, takže mě to tolik neláká a jdu si prohlédnout poštu z jednoho prostého důvodu, abych poslal pohlednice. A pak si prohlížím věřící, kteří se modlí u mešit, neboť na ně nezbylo místo v modlitebně, všichni mají své

koberečky nasměrované k Mekce. Kdo nemá kobereček, provádí svou modlitbu na rozložené krabici z lepenky, a kdo nemá ani to, může si za poplatek od malých kluků krabici koupit.

Když modlitba skončí, davy lidí se vyhnou z mešity a my si můžeme jít prohlédnout její krásu. Tato mešita je velmi světlá, je to tím, že má prosklenou kupoli. Tato kupole tam vždy nebývala a kašna tak byla plněna dešťovou vodou. Ale kdeže loňské sněhy jsou.

Opouštíme Bursu, mlha se zvedla, ale smog nad městem zůstává dál. Míříme na sever k Izmitskému zálivu, abychom náš okruh uzavřeli. Abychom nemuseli objíždět celý Izmitský záliv, využíváme trajektu a cestu si zkracujeme. Navečer vjíždíme do asijské části Istanbulu a už jsme na mostě přes Bospor a už jsme doma v Evropě.

Murad se ještě vyznamená tím, že nás chce zavést přímo k hotelu, ale svým minibusem zablokuje dost úzké uličky. Během půlhodiny jsme však v hotelu.

Tak opět jsem v Istanbulu a můžu tu pobýt dva dny, než nám poletí letadlo domů. Večer jdeme na večeri, já už mám ale vyčerpaný devizový příslib a opět chci vybírat z bankomatu sta milióny, stejně jako v Pamukkale. Tam to šlo bez problémů. Tady prvních 5 bankomatů mi kartu nepřijalo, neboť šlo o pobočky tureckých bank a asi nemají možnost provádět mezinárodní operace. Po dost dlouhém čase nervozity konečně nacházím bankomat, který jsem schopen podojít.

O Istanbulu se nebudu již rozepisovat, jsem tam potřetí a doufám, že si již prohlédnu pamětihodnosti, které mi před tím utekly. V sobotu ráno všechny odvedu z hotelu

na Hipodrom a ukážu jim Modrou mešitu, oni pak jdou do Aye Sofye a paláce Topkapi a já zamířím do podzemní cisterny, kde se setkávám s vytesanými hlavami Medúsy, smrtelné to Gorgony. Při pohledu na ni mi mrazí v zádech, ale naštěstí jsem nezkameněl, neboť hlavy jsou vzhůru nohama. To zní divně, ale je to tak.

Pak podniknu výšlap na Galatskou věž, ale před tím se opět

svezu starou podzemkou a starou tramvají na Taksim. Konečně se mi podařilo Galatskou věž pokořit. Výhled opravdu stojí za to. Poté se chci kouknout na Egyptský bazar a nakoupit nějaké koření, problém je v tom, že tento nápad snad má celý Istanbul. Mačkám se v podchodech u Galatského mostu, mačkám se na bazaru, ale mám štěstí, nikdo mě neokradl.

Což bylo možné, neboť se večer dovídám, že tam Tomáše okradli. Večer nás čeká folklórní program, velmi dobře si ho užíváme a zjišťujeme, že Verunka, Lucka a Gabča jsou vynikající tanečnice a krásně se vlní v bocích. Kapela nám zahraje Škoda lásky a Růženka zachrání čest a do mikrofonu zpívá. Inu učitelka hudební výchovy.

Poslední den si uděláme vyjížďku s Muradem a Filiz, navštívíme letní palác sultánů na asijské straně. Chápu proč je letní. Teď v zimě je v něm děsná zima. Po té se zastavujeme v technickém muzeu, kde jsou velmi zajímavé exponáty, aspoň mně strojaři srdce zaplesalo. Avšak krásným zakončením je návštěva Minitürku, kde na malé ploše jsou zmenšeniny významných památek Turecka. Většinu jsme viděli na vlastní oči. Jen Pamukkale a Kapadokia se nepovedly.

Večer jsme na letišti a dovídáme se smutnou zvěst. V Ruzyni napadlo 5 cm sněhu a zastavil se letištní provoz. Naštěstí jen asi na 3 hodiny. Honí nás z jedné stojánky do druhé, tak naštěstí po těch třech hodinách a na třetí stojánce přiroluje letadlo a my se můžeme dostat do letadla, které nás odváží domů, do staré vlasti, do Prahy, ...